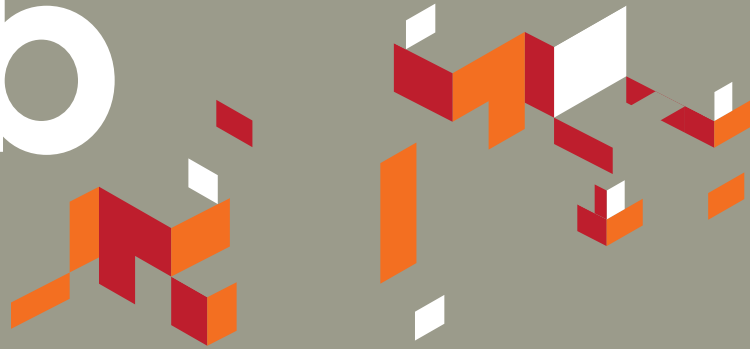

BUtgb

BELGISCHE UNIE VOOR
TECHNISCHE GOEDKEURING IN DE BOUW

'Goedkeuringsteksten voortaan nog actueler dankzij doorlopende beoordeling'

Dankzij de procedure van de doorlopende beoordeling wordt een goedkeuringstekst in de toekomst minstens om het jaar geactualiseerd. De procedure vervangt de drie- of vijfjaarlijkse hernieuwing. Zij heeft als oogmerk goedkeuringsteksten te actualiseren zodra dat noodzakelijk is, zodat ze maximaal geldig blijven. De invoering van de doorlopende beoordeling, die in goede banen wordt geleid door de goedkeuringsovereenkomst aangeduid door de BUtgb, ging vorig jaar van start en wordt in 2016 verder geïntroduceerd.

'De actualisatie via de procedure van de doorlopende beoordeling heeft betrekking op alle wijzigingen die de goedkeuringsovereenkomst wenst of die noodzakelijk zijn omwille van uiteenlopende redenen: de evolutie van de normen, de technische vooruitgang, de eigenschappen van

producten, de administratieve of wettelijke context, de organisatie van de productie, wijzigingen in de identiteit van het bedrijf, andere naamswijzigingen ... Als er geen goedkeuring door de Gespecialiseerde Groep is vereist, voert de goedkeuringsovereenkomst, in overleg met de

goedkeuringsovereenkomst, de wijzigingen door. Vooraf worden de verantwoordingen geverifieerd en de nodige controles en proeven uitgevoerd.

Als er wel een goedkeuring door de Gespecialiseerde Groep is vereist, gebeurt er een aanvullend goedkeuringsonderzoek. In overleg met de Gespecialiseerde Groep worden de criteria vastgelegd op basis waarvan wordt bepaald of een dergelijk onderzoek noodzakelijk is.

Benny De Blaere,
directeur BUtgb

Goedkeuringsteksten jaarlijks geactualiseerd

Met een technische goedkeuring beschikken gebruikers over het resultaat van een onderzoek naar de geschiktheid voor gebruik van bouwproducten en -systemen. In dat onderzoek, uitgevoerd door een onafhankelijke derde partij, wordt rekening gehouden met de risico's die inherent zijn aan bouwactiviteiten. Een technische goedkeuring omvat tevens alle daarbij horende betrouwbare, objectieve technische informatie.

Gezien de niet aflatende evolutie van normen, regelgeving, technieken, materialen en producten en de urgente vraag vanuit de markt om snel en continu te kunnen beschikken over actuele informatie, introduceerde BUtgb het concept van de doorlopende beoordeling. Daardoor worden, zoals elders in deze nieuwsbrief vermeld, de goedkeuringsteksten minstens jaarlijks geactualiseerd. Verwijzingen

naar de Technische Goedkeuring moeten gebeuren aan de hand van de ATG-aanwijzer (ATG XXXX) en de in de tekst vermelde geldigheidstermijn.

Met dit initiatief breidt BUtgb een zoveelste vervolg aan haar streven naar een geheel van technische goedkeuringen, dat op een dynamische wijze inspeelt op de behoeften van fabrikanten, gebruikers en andere actoren in de bouwsector. Met het oog op de technologische evolutie krijgen alle goedkeuringsteksten een handige QR-code mee die de lezer rechtstreeks naar de meest recente versie van de tekst loodst.

Peter Wouters,
directeur BUtgb

TCHN heet voortaan WOOD.BE

Eind 2015 werd het Technisch Centrum der Houtnijverheid omgedoopt tot WOOD.BE. WOOD.BE is een van de zogenaamde collectieve centra, de onderzoeksinstituten die per sector zijn ingesteld op basis van de De Grootewet (30 januari 1947). Het is tevens een van de goedkeuringsovereenkomsten, aangeduid door de BUtgb, met een ruime expertise in houten en houtachtige producten. In de raad van bestuur van de BUtgb wordt WOOD.BE vertegenwoordigd door Ward Van Peteghem.

WOOD.BE

Hoe kijkt een aannemer aan tegen de Bouwproductenverordening?

De *Bouwproductenverordening (305/2011)* kwam tot stand na jaren van hard labuur en op basis van de input van veel partijen. Daarom is het extra frustrerend dat heel wat personen en organisaties de verordening kort na haar invoering afdoen als te duur, inefficiënt of zelfs overbodig. Blijkbaar onderkennen de meeste betrokkenen de voordelen van de BPV niet of voldeet de verordening niet aan de verwachtingen.

CE-markering: geen toegevoegde waarde voor de gebruiker

Een van de belangrijkste verwezenlijkingen van de *Bouwproductenrichtlijn* en zijn opvolger, de *Bouwproductenverordening*, is dat fabrikanten hun bouwproducten alleen nog op de markt mogen brengen indien ze beschikken over een minimaal productiecontrolesysteem. Maar als architecten of aannemers willen weten of een product voldoet aan alle in hun land geldende voorschriften, kunnen zij daarvoor niet terugvallen op een CE-markering. Die markering bevestigt immers alleen dat het product in kwestie is getest in overeenstemming met minstens één vereiste van de corresponderende geharmoniseerde norm. Omdat geharmoniseerde normen nauwelijks drempelwaarden omvatten, heeft de CE-markering op zich geen toegevoegde waarde voor de (professionele) gebruiker.

Als die gebruiker wil weten of de kenmerken van een bepaald product overeenstemmen met de minimumeisen, opgelegd door de bouwreglementering in zijn land, moet hij de eiscriteria vergelijken met de productprestatieverklaring, in de hoop dat de fabrikant al die prestaties in zijn verklaring heeft opgenomen. Een dergelijke vergelijking is niet evident en kan binnen een architectenbureau al snel uitgroeien tot een voltijdse job.

Geen wonder dus dat er naast de CE-markering vrijwillige conformiteitsmerken blijven bestaan of nieuw worden gecreëerd. Dergelijke vrijwillige merken nemen immers al dat werk uit handen van de gebruiker zonder dat die laatste daarvoor moet betalen, en certificeren bovendien dat een product voldoet aan alle gereglementeerde en state-of-the-art-vereisten. Ze beantwoorden met andere woorden aan een duidelijke behoefte in de markt.

Prestatieverklaringen versus technische fiches

Wat is een prestatieverklaring? Een prestatieverklaring verschaft technische informatie over een product. Het opstellen van een dergelijk document vergt veel energie van een fabrikant, want de vorm waarin dit document moet worden gegoten en de manier waarop en via welke wegen het document ter beschikking moet worden gesteld, werden vastgelegd na uitgebreide discussies tussen alle betrokken partijen. Toch blijkt uit een beperkte rondvraag dat architecten zelden of nooit een prestatieverklaring vragen, en dat de meeste aannemers niet eens weten dat er zoiets bestaat, laat staan dat ze de precieze inhoud ervan kennen. Hoe valt dit te verklaren? Waarom zijn de partijen op de bouwplaats niet geïnteresseerd in de essentiële kenmerken van het product dat ze willen gebruiken?

Het probleem is dat de prestatieverklaring alleen betrekking heeft op gereglementeerde kenmerken (de zogenaamde essentiële kenmerken) en niet alle informatie bevat die architecten en aannemers nodig hebben. Voor dat laatste maken de partijen in de bouwsector gebruik van technische fiches (TDS volgens de Engelse afkorting). Hoewel geen enkele norm of andere regel bepaalt hoe die fiches moeten worden opgesteld of welke informatie ze moeten bevatten, weten fabrikanten uit ervaring wat de markt nodig heeft. Naast inlichtingen over de gereglementeerde kenmerken voor het land waar het product wordt gebruikt, bevat een TDS nog veel meer informatie. Een technische fiche omschrijft duidelijk het beoogde gebruik en spreekt dus bv. niet van een 'bitumineus waterdicht membraan', maar van een 'bitumineus waterdicht membraan, bestemd voor gebruik als een gedeeltelijk vastgehechte onderlaag in een tweelaagssysteem'. Een TDS vermeldt ook de afmetingen, afwerkingen, kleuren, temperatuurbereik, houdbaarheid, opslagvereisten en andere. Daardoor is de TDS een handige tool, vergeleken met een prestatieverklaring die alleen informatie bevat die elders al beschikbaar is. In tegenstelling tot een prestatieverklaring vormt een TDS dan ook een essentieel onderdeel van elk as-built bestand.

Technische goedkeuring versus ETA

Voor de *Bouwproductenrichtlijn* van kracht werd, hanteerden de meeste landen (en dat doen ze nog altijd) een systeem van Technische Goedkeuringen (Agrément Certificates, Avis Techniques, Zulassungen ...). Die Technische Goedkeuringen zijn 'geschikt voor gebruik' verklaringen, die onafhankelijke derde partijen uitreiken voor innovatieve of unieke producten en voor complexe systemen waarvoor geen normen bestaan. Meestal omvatten Technische Goedkeuringen meer dan louter een beschrijving van het product en zijn technische kenmerken. Ze beschrijven ook de manier waarop het product moet worden toegepast, rekening houdend met de reglementering, tradities en gebruiken, het klimaat, de geografie, de verwachtingen en kennis van de gebruikers, de competentie van de bouwactoren en hun aansprakelijkheid in de landen waar de goedkeuring is uitgereikt. Veelal is voor een Technische Goedkeuring een productcertificering vereist, die garandeert dat het product dat op de markt beschikbaar is, overeenstemt met het product dat beschreven wordt in de goedkeuringstekst.

In een poging om de nationale goedkeuringen te vervangen door een Europees systeem, riep de *Bouwproductenrichtlijn* de ETA in het leven, de Europese Technische Goedkeuring (European Technical Approval). Maar niet iedereen was gelukkig met die ETA omdat ze niet even gedetailleerd is als de technische goedkeuringen voor specifieke landen, vooral dan wat het aspect installatie betreft. Ook de rol van derde partijen stemde niet altijd overeen met de gekende certificering. Verder hanteren niet alle aangemelde en goedkeuringsinstellingen een even zorgvuldige manier van werken, zodat fabrikanten kunnen gaan 'shoppen', op zoek naar de gemakkelijkste manier om een ETA te bekomen. Nochtans doen sommige fabrikanten uitschijnen dat de Europese Technische Goedkeuring kwalitatief beter is dan de nationale technische goedkeuring, wat pertinent onwaar is.

ETA versus ETA: Babylonische spraakverwarring

Omdat de ambtenaren van de Europese Commissie niet tuk waren (en nog altijd niet zijn) op nationale goedkeuringen, zouden we verwachten dat de *Bouwproductenverordening* die in 2013 van kracht werd, de bestaande ETA zou omvormen tot een krachtig instrument dat de bestaande nationale Technische Goedkeuringen (zoals de ATG) overbodig zou maken. Het tegendeel is waar. De ETA werd gedegradeerd van een goedkeuring tot een beoordeling, een 'European Technical Assessment'. Waar de Europese Technische Goedkeuring nog de geschiktheid voor een beoogd gebruik van een bouwproduct beoordeelde, zegt de Europese Technische Beoordeling alleen: 'de fabrikant van product X claimt prestaties voor een aantal kenmerken, en wij bevestigen dat die prestaties correct zijn'. Daarmee is de ETA compleet overbodig geworden voor het dagelijkse gebruik op de bouwplaats. De begeleidende prestatieverklaring noch de CE-markering is van enigerlei waarde voor aannemers en architecten. De Europese Technische Beoordeling laat fabrikanten toe om producten op de Europese markt te brengen zonder dat de overheden aanvullende informatie of de tussenkomst van een derde partij kunnen vragen. Blijkbaar heeft de *Bouwproductenverordening* niet de bedoeling om gebruikers informatie te verstrekken die geloofwaardig en de moeite waard is. Tot overmaat van ramp – en dit is betreurenswaardig en vervelend – wordt door het behoud van eenzelfde benaming verwarring gezaaid tussen de oude en de nieuwe ETA, hoewel die een compleet verschillende inhoud hebben. Het hoeft geen betoog dat een aantal 'slimme' verkopers maar al te graag misbruik zal maken van deze verwarring. Opnieuw zal het niemand verwonderen dat de interesse voor Technische Goedkeuringen toeneemt. Hoe kan het anders, als er geen Europees instrument bestaat dat als vertrouwensmerk voor bouwproducten dienst kan doen.

Conclusie

De *Bouwproductenverordening* is een hulpmiddel, niet meer maar ook niet minder dan dat. Het kan van pas komen voor fabrikanten om te communiceren met overheden en om producten op de markt te brengen. Het kan ook van pas komen voor toezichthoudende autoriteiten om te controleren of bouwproducten overeenstemmen met de geclaimde prestaties wat de gereglementeerde kenmerken en minimumeisen betreft. Maar jammer genoeg beschouwt het grote publiek de CE-markering als een kwaliteitsstempel, wat ze dus niet is. Er zijn duidelijk aanpassingen van de *Bouwproductenverordening* nodig als we er een geschikt instrument voor gebruikers van willen maken. De *BUTgb* blijft Europese Technische Beoordelingen (ETA) uitreiken om fabrikanten te ondersteunen die voordeel willen putten uit de CE-markering wanneer ze producten op de markt brengen waarvoor nationale overheden geen aanvullende vereisten opleggen. Maar fabrikanten willen natuurlijk ook inspelen op de behoeften van gebruikers wat de geschiktheid voor gebruik van bouwproducten en de controle daarop door onafhankelijke instellingen betreft. Daarom blijft *BUTgb* op Europees niveau samenwerken aan en ijveren voor een wederzijdse erkenning van de resultaten van een dergelijk goedkeuringsonderzoek, en van de bevestiging daarvan door andere instellingen voor technische goedkeuring uit het *UEAtc* netwerk.

Jan Coumans,
voorzitter *BUTgb*

De voordelen van ATG in één oogopslag

- × Met een technische goedkeuring ATG beschikt u over regelmatig geactualiseerde, objectieve, door een derde partij onderzochte informatie over de geschiktheid en het gebruik van bouwproducten.
- × Die informatie heeft onder meer betrekking op de producteigenschappen en -kenmerken, de verwerkings-, installatie- en gebruiksrichtlijnen, de herstelling en het onderhoud.
- × Een ATG is afgestemd op het gebruik in België en houdt dus rekening met de regelgeving, de gebruiken en tradities, het klimaat, de geologie, de kennis en bekwaamheden van de actoren in de Belgische bouw et cetera.
- × Het gaat om een productcertificatie waardoor de producten in de handel overeenstemmen met de in de goedkeuringstekst opgenomen beschrijving.
- × ATG's zijn beschikbaar in het Nederlands en in het Frans.

ATG M' attest van gebruiksgeschiktheid van BUTgb

Wegwijzer voor de prestaties van wegmarkeringssystemen

Op proefvakken op de N63 in Baillonville test de goedkeurings- en certificatie-operator COPRO in een nauwe samenwerking met SPW (Service Public de Wallonie) en AWW (Agentschap Wegen en Verkeer), wegmarkeringssystemen op hun duurzaamheid. Deze testen, waarbij de SPW instaat voor de coördinatie van de homologatiecampagnes, fungeren, samen

met laboratoriumproeven, als basis voor de BENOR-certificatie van wegenverven, koudplasten, thermoplasten en geprefabriceerde wegmarkeringproducten. Indien wegmarkeringssystemen voldoen aan de minimumprestaties voor duurzaamheid en de laboratoriumproeven op de samenstellende producten het gewenste resultaat opleveren, reikt BUTgb

de aanvrager een 'ATG M' attest van gebruiksgeschiktheid uit voor het systeem in kwestie, op voorwaarde dat de samenstellende producten BENOR-gecertificeerd zijn.

BUTgb neemt het voortouw in de UEAtc

Op verzoek van en met de unanieme steun van alle leden werd Benny De Blaeire onlangs verkozen tot voorzitter van de Europese Unie voor de technische goedkeuringen in de bouw (UEAtc).

UEAtc is een vrijwillig samenwerkingsverband van nationale instituten, centra en organisaties uit de Europese Unie en aangrenzende landen, die een centrale rol vervullen in de uitreiking van technische goedkeuringen. De core business van de leden bestaat uit het ontwikkelen en in stand houden van een procedure van vrijwillige technische goedkeuring inzake de geschiktheid voor gebruik van

bouwproducten, om zo de innovatie in de bouwsector te bevorderen.

Via de samenwerking binnen UEAtc delen de leden hun ervaringen, werken ze samen aan betere methodes van onderzoek, testen en certificeringen, ontwikkelen ze specificaties en trachten ze te vermijden dat ze overbodig dubbel werk leveren. Door de leden elkaars resultaten inzake technische goedkeuring wederzijds te laten goedkeuren of als gelijkwaardig te laten erkennen, wil de UEAtc bijdragen tot een betere wetenschappelijke benadering van innovatie in de bouwsector.

De leden van UEAtc

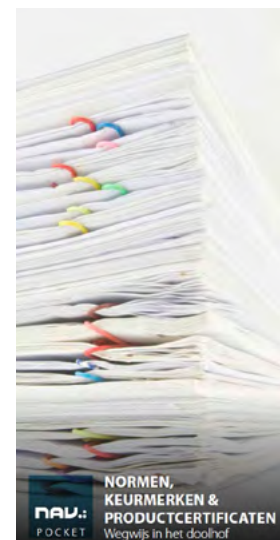
- BBA (Groot-Brittannië)
- BUTgb (België)
- CSTB (Frankrijk)
- DIBt (Duitsland)
- EMI (Hongarije)
- ETA Danmark (Denemarken)
- IETcc (Spanje)
- ITB (Polen)
- ITC-CNR (Italië)
- LNEC (Portugal)
- NIISK (Oekraïne)
- NSAI (Ierland)
- SINTEF (Noorwegen)
- VTT (Finland)
- TZS (Tsjechië)

NAV Pocket 'Normen, keurmerken & productcertificaten'

Normen, eengemaakte technische specificaties (STS), technische voorlichtingen (TV), CE-markering, BENOR, ATG, productcertificatie, keurmerken, kwaliteitskaders ... Wat houden al die termen in? Op welke specificaties of certificeringen hebben ze betrekking? Welke functie en welk bereik hebben ze? Op welk soort van producten of diensten slaan ze? Staan ze onderling in een hiërarchische verhouding? Welke garantie bieden ze?

Hoe en door wie worden ze opgesteld en gevalideerd?

Bovenstaande en andere vragen rijzen al snel bij bouwprofessionals als ze zich geconfronteerd zien met het veelvoud aan labels en referenties, waarvan de herkomst en de betekenis niet altijd even duidelijk zijn. Bovenstaande publicatie tracht een antwoord te formuleren op deze vragen, en dat zowel vanuit een technische als vanuit een juridische invalshoek.

BUTgb

Lozenberg 7
B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
T +32 2 716 44 12

info@butgb.be
www.butgb.be
V.U. Peter Wouters